

Men jeg tror ikke, at der er andre muligheder end netop at ændre på støtten. Og det er jo rigtigt, når den ærede ordfører fra SF påpeger, at det at sænke landbrugsstøtten har lange udsigter. Derfor er det lige så væsentligt at kigge på at fordele den støtte, der er, på en anden måde, så det er landdistriktsstøtte og netop fokus på de mindre landmænd, der er spørgsmålet. Derudover nævnte jeg altså arealkravet, som er med til at skruer priserne op. Det er muligt, at vi kan finde andre måder at løse vores gylleproblemer på end ved at skruer priserne op gennem arealkravene.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Den radikale ordfører gentager det, andre ordførere har sagt, om at forbedre YJ-låneordningerne, og det kan da også på sin vis være udmærket. Det løser bare heller ikke rigtigt noget problem.

For sagen med YJ-låneordninger er jo ligesom med alle andre subsidier, hvor man ikke har nogen grundlæggende ændring, at de kapitaliseres. Det gør sådan set bare, at jordprisen bliver endnu højere. Den bliver kapitaliseret i øjeblikket, og forbedrer vi den, vil det være med til at kapitalisere yderligere.

Forskellen mellem YJ-lånene og jordbrugerfonden er, at man tager ejendommen ud, og så bliver den ikke kapitaliseret mere. Derfor er det ikke løsningen bare at forbedre YJ-låneordningerne.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Med forslaget om jordbrugerfonden har forslagsstillerne, i hvert fald så vidt jeg kan gennemskue, villet løse to problemer. Det ene er de unge landmænds muligheder for at komme i gang, det andet er på længere sigt strukturproblemerne.

Det første problem med de unge landmænd er det, som YJ-ordningerne kan være med til at løse, og jeg er fuldstændig enig med SF's ordfører i, at alle subsidier til landbruget på en eller anden måde vil risikere at medvirke til kapitalisering af jorden. Derfor løser YJ-ordningerne ikke strukturproblemerne, det er rigtigt, men det gør jordbrugerfonden efter min bedste overbevisning heller ikke, og det er det, der er pointen.

Der skal langt mere grundlæggende forandringer til, for at vi kan løse op for strukturpro-

blemet, og de forandringer skal ske i de nuværende tilskudsordninger, dels gennem reduktion, dels gennem forandring af dem.

Ole M. Nielsen (KRF):

De overordnede mål med dette lovforslag her – at sikre et stort antal bæredygtige landbrugsbedrifter og at forbedre mulighederne for landmænds etablering – kan Kristeligt Folkeparti absolut tilslutte sig. Vi deler, i et eller anden omfang i hvert fald, SF's bekymringer over strukturudviklingen, som den forløber i øjeblikket. Vi tror dog ikke rigtig på den model her.

Jeg må indrømme, at da jeg så det her forslag, følte jeg mig rykket 30 år tilbage i tiden. Jeg var en hel del optaget af retsstatsideer for 30-35 år siden og af den indretning, man havde af f.eks. landbrugsstrukturen i Holland. Men selv derne er de også blevet træt af den efterhånden, og dernede var den jo ikke kun et spørgsmål om statslandbrug – statsjord, der blev lejet ud – men i nok så høj grad om forsikringsselskabers og andre fondes jord, som blev udlejet. Det vil jeg da i hvert fald også hellere være med til.

Kl. 15.20

Jeg tror, at vi får et stift system her, som ikke kan konkurrere, og konkurrere er vel i virkeligheden heller ikke sådan et godt ord i hr. Touborgs mund. F.eks. står der som betingelser i § 1:

»Jordbrugerfonden skal også tilgodese bredere samfundsmæssige hensyn såsom natur- og miljøhensyn, fødevarerikkerhed og dyrevelfærd i landbrugets produktionsformer samt befolkningsudviklingen i landdistrikterne.«

Ja, selvfølgelig, men det skal efter min mening alle landbrug, og hvis det er det, der er meningen, så skal det ikke stå her. Hvis det står her, er det, fordi de skal opfylde nogle strammere betingelser end andre landbrug. Så ligger i sig selv dér begrundelsen for, at det ikke kan konkurrere. Vi må bare konstatere, at så får vi noget, der ikke fungerer.

Så står der også et eller andet sted, at jordbrugerfonden skal begrænse risikoen for den enkelte landmand. Også deri ligger jo, at landbruget ikke kan konkurrere. Det bedste incitament overhovedet er, at man har en risiko. Jeg beklager, men sådan er verden indrettet. At man har en risiko skærper årvågenheden. Selveje og den dermed følgende risiko er altså simpelt hen det bedste incitament.

Jeg ser gerne kapitalinteresser – altså private kapitalinteresser, ikke statens kapitalinteresser – i højere grad indblandet i landbruget, også fordi,